

PIA PAKARINEN (kok) on kulkenut pitkän matkan Kauhajoelta Helsingin kaupungintalolle. Kauppatieteen, valtiotieteen ja oikeustieteen tutkinnot opiskellut Pakarinen on työskennellyt mm. juristi-lingvistinä, kääntäjäyrittäjänä sekä Helsingin seudun kauppakamarin toimitusjohtajana.

Pakarisen ura politiikassa alkoi aikuisiällä ja on ollut yhtä monipuolinen kuin hänen työuransa. Hän on toiminut mm. opetuslautakunnassa, kiinteistölautakunnassa ja Helsingin sataman johtokunnassa. Nykyisessä tehtävässään kasvatuksen ja koulutuksen apulaispormestarina Pakarinen on toiminut kauden alusta alkaen.

Julkisuudessa on nostettu esille Helsingin uuden johtamismallin epäselväksi jäävä työnjako apulaispormestareiden ja toimialajohtajien kesken. Pakarinen ei ole näin kokenut, vaan hän korostaa oman asemansa perustuvan vaikutusmahdollisuuksiin kaupunginhallituksessa ja -valtuustossa sekä tehtävänsä kasvatus- ja koulutuslautakunnan puheenjohtajana. Operatiivista valtaa hänellä ei ole.

Pakarinen on poliittisen uransa alusta lähtien pitänyt tärkeänä yhteydenpitoa kaupunkilaisiin. Hän on kiertänyt lukemattoman määrän kouluja, päiväkoteja ja leikkipuistoja sekä saanut laajan näkemyksen siitä, miten tehdyt päätökset välittyvät ruohonjuuritasolle. Yhteyttä voi ottaa myös verkossa: Pakarinen ylläpitää aktiivista Apulaispormestari Pian kaikille avointa keskusteluryhmää Facebookissa, joten hän saa nopeasti tiedon

mahdollisista epäkohdista tai puutteista. Työtään Pakarinen kuvaa haastavaksi ja mielenkiintoiseksi näköalapaikaksi. Hän pitää ongelmien ratkomisesta ja uusien mahdollisuuksien etsimisestä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala tuottaa palveluita, jotka tavalla tai toisella koskettavat lähes kaikkia helsinkiläisiä. Taloudellisesti ja henkilöstön määrän osalta Kasko on Helsingin sisällä suuri. Pakarinen pitää Kaskon tuottamia palveluita suuressa arvossa. Hänen mukaansa mahdollisimman hyvän koulutuksen tarjoaminen jokaiselle lapselle ja nuorelle on yksi parhaista keinoista, joilla voidaan tasata elämän lähtökohtia ja vaikuttaa kaupungin segregaatiokehitykseen.

Oppilaiden taustan vaikutus oppimiseen on tutkimusten mukaan kasvanut, ja tätä eroa koulujen on erittäin vaikea täysin tasoittaa. Matalan tulotason alueiden kouluihin on kohdistettu positiivisen diskriminaation rahaa, jotta opetusryhmiä voidaan pienentää ja tukiovetuksen määrää lisätä. Pakarinen pitää tukitoimia erittäin perusteltuina. Hänen mielestään varhainen puuttuminen ja matalan kynnyksen tukitoimet ovat tärkeitä ja tuovat myös säästöjä, mikäli kallis palvelukierre saadaan ehkäistyä ennalta.

Sen sijaan Pakarinen suhtautuu nuivasti toisen asteen maksuttomuuteen, sillä hän ei pidä sitä tehokkaana keinona syrjäytymisen ehkäisyyn: toisen asteen koulupudokkaat eivät pysy koulussa pakolla. On löydettävä muita keinoja, joilla turvataan

mahdollisuus tutkintoon ja hyvän elämän edellytyksiin. Tärkeintä on, että perusopetuksesta tullaan toiselle asteelle riittävällä osaamisella.

Pakarinen kritisoi myös OKM:n laskelmia toisen asteen maksuttomuuden kuluista. Helsingin laskelmien mukaan kulut olisivat todellisuudessa noin 40 % suuremmat kuin OKM:n määrittelemät kulut. Pakarinen myös muistuttaa, että esimerkiksi monet Helsingin lukiot houkuttelevat jatkossa oppilaita ulkokunnista yhä enemmän, kun matkakulutkin korvataan opiskelijoille. Monissa Helsingin toisen asteen oppilaitoksissa on jo puolet opiskelijoista muualta kuin Helsingistä.

Todella ongelmallisena toisen asteen maksuttomuudessa Pakarinen pitää myös retkiin varattua 11 euroa oppilasta kohden. Pakarisen mielestä koulujen kansainvälinen toiminta ja erilaiset kulttuuritaapahtumat ovat vaarassa jäädä jatkossa todella vähiin, kun perheiltä ei voida kerätä mitään maksuja.

Kaupunki valmistelee parhaillaan budjettia ensi vuodelle. Valmisteluja joudutaan tekemään osin Suomessa, sillä koronan mahdollinen toinen aalto aiheuttaa epävarmuutta. Toistaiseksi koronan vaikutus on merkinnyt vähentyneitä verotuloja sekä lisääntyneitä sote-kustannuksia, joiden vuoksi on todennäköistä, että jonkinlaista sopeutusta joudutaan tekemään. Kaskon osalta on vielä moni asia avoinna.

Pakarinen nostaa esille myös toisen rahasyöpön: koulujen kiinteistökustannukset nousevat hälyttävää vauhtia ja vievät budjeteista ison osan. Pakarinen peräänkuuluttaa mahdollisuutta keskittyä päätehtävään – eikä se kouluissa ole kiinteistöhuolto, vaan opetus. Pahimmillaan huonokuntoiset kiinteistöt vaikuttavat myös mahdollisuuksiin opetuksen järjestämisessä. Ilon aiheitakin on: kouluja korjataan ja esimerkiksi uusia liikuntapihoja on valmistunut.

Monet opettajat ovat ihmetelleet sitä, miksi

kaupunkilaiset käyttävät illalla koulujen kiinteistöjä, mutta koulut maksavat kaikki vuokrat. Pakarinen puolustaa osallisuutta ja asukkaiden mahdollisuutta hyödyntää koulutiloja, mutta muistuttaa, etteivät kaikki vanhat koulurakennukset sovi yhteiskäyttöön yhtä hyvin kuin uudet. Esimerkiksi Jakomäen uusi peruskoulu, uudelta nimeltään Kankarepuiston peruskoulu, muuttaa tiloihin, jotka se jakaa päiväkodin ja leikkipuiston kanssa. Iltakäyttö on voitu huomioida suunnittelussa alusta lähtien.

Muista haasteista toimialalla Pakarinen mainitsee varhaiskasvatuksen opettajien saatavuuden. Helsinki nosti palkkoja jonkin verran, mutta se ei ole ratkaissut ongelmaa. Helsinki on pyrkinyt paitisi lisäämään aloituspaikkoja varhaiskasvatuksen opettajaopintoihin, myös järjestämään muuntokoulutusta. Lisää toimia kuitenkin tarvitaan. Pakarinen odottaakin, että pormestari Vapaavuoren aloitteesta käynnistetyn varhaiskasvatuksen taskuforcen ehdotuksia aletaan panna täytäntöön.

Pakarinen myös muistuttaa, että lukioikäisten määrä kasvaa Helsingissä 2030-luvulle saakka. Kielilukio on saamassa uudet tilat Myllypurosta ja Vuosaaren lukio uuden rakennuksen. Myös peruskoululaisten määrä kasvaa kohisten Helsingissä. Tilakysymyksiä ratkotaan tarvittaessa myös uusilla kouluilla ja lukioilla.

Pakarinen on selvästi tehtävästään innostunut. Hänen tavoitteenaan on, että Helsinki olisi opettajille houkutteleva työpaikka ja oppilaille maailman paras paikka oppia. Pakarisen mielestä osaaminen ja korkea koulutus ovat Suomen tärkeimmät luonnonvarat: vain osaamista petraamalla ja uusien innovaatioiden avulla voidaan nostaa maan kilpailukykyä ja ratkaista Suomen tulevaisuuden suunta. Osaaminen on avain!